

Geachte Statenleden,

Groningen Airport Eelde – Hoog tijd voor iets heel anders.

Groningen Airport Eelde (GAE) staat op een kruispunt: er moet een nieuw luchthavenbesluit genomen worden, GAE wil een industrieterrein op het vliegveld en GAE heeft het plan om ter plekke een vliegtuigsloopbedrijf te vestigen. Plannen die niet bij elkaar opgeteld worden ten aanzien van emissies, geluidsoverlast, stank van uitlaatgassen, bodem & luchtverontreiniging. Extra verkeersstromen over de weg en in de lucht met daarbij behorende drukte en vervuiling worden niet in ogenschouw genomen. Plannen die uit de lucht komen vallen voor omwonenden die stelselmatig niet of gebrekkig geïnformeerd worden waardoor hun leefomgeving nog meer verziekt dreigt te worden. Jaar in jaar uit worden er door diverse overheidsinstanties miljoenen aan belastinggelden in GAE gepompt om de begroting / de wensenlijst van GAE rond te krijgen. Er is geen sprake van een gezond bedrijf noch van goede bedrijfsvoering. En het subsidiëren is geen voorbeeld van goed bestuur dat het belang van haar burgers voor ogen heeft.

Willen wij, omwonenden, belastingbetalers, die plannen van GAE?? Of willen de bewoners in de omgeving van GAE juist minder geluidsoverlast, minder stank van uitlaatgassen van vliegtuigen, een schonere lucht en bodem, en meer rust in plaats van onophoudelijke herrie afkomstig van GAE? Of ter plekke liever een stuk woongebied, extra natuur, een voedselbos, recreatievoorzieningen? Een veilige, betaalbare en gezonde leefomgeving voor inwoners, in tijden

Geen levensvatbaar vliegveld maar een bodemloze put van subsidies.

De Noordelijke Rekenkamer onderzocht de besluitvorming over de financiering van Groningen Airport Eelde (zie het rapport "*De toekomst van Groningen Airport Eelde*"). Het is een degelijke analyse van de besluitvorming rond Groningen Airport Eelde (GAE) sinds 2016. Uit de conclusies en aanbevelingen blijkt o.a. een systematische misleiding over de toekomstmogelijkheden van het vliegveld door GAE. Toekomstscenario's lijken te veel op wensdenken. "*Het beeld van de aandeelhouders is verouderd, strookt niet meer met de huidige ontwikkelingen en is optimistisch voor wat betreft de maatschappelijke baten en de ontwikkelingsmogelijkheden van GAE.*"

Het vliegveld is niet levensvatbaar, wie anders beweert leeft in een dure door u gefinancierde droom.

Jaar in jaar uit verstrekken provincies en gemeenten miljoenen aan subsidies om GAE open te houden. Daarbovenop tientallen miljoenen zoals nu de Provincie Groningen voornemens is klakkeloos te verstrekken. En ook van de Provincie Drenthe en van de Gemeente Tynaarlo wordt gezegd dat zij weer met miljoenen over de brug gaan komen. Dit geld is afkomstig van ons, belastingen die wij burgers betalen om onze overheid goed te laten functioneren. Verbazingwekkend dat er nog steeds noordelijke bestuurders en politici zijn die door blijven gaan met het storten van ons belastinggeld in deze bodemloze put. Waarom doen zij dit??

Afbraak van essentiële infrastructuur en voorzieningen.

Voor de leefbaarheid van onze dorpen is goed openbaar vervoer essentieel. Maar in Groningen is het aantal bushaltes de afgelopen vijf jaar met 15 procent gedaald. En in Drenthe zelfs met 17 procent, zo blijkt uit onderzoek van o.a. het Planbureau voor de Leefomgeving. Ook het aantal buslijnen is sterk afgenomen. Deze verschraling heeft grote gevolgen voor het welzijn van onze dorpsbewoners, zoals minder sociale contacten voor ouderen en een slechtere bereikbaarheid van scholen voor jongeren. Ook wordt er op openbare bibliotheken keer op keer bezuinigd, liggen fietspaden er vaak langdurig

slecht bij en staat het openhouden van zwembaden regelmatig ter discussie. De mensen die nog in de zorg werken kunnen de al maar groter wordende zorgvraag niet aan en de mensen die het gemeentegroen onderhouden kunnen ook wel collega's erbij gebruiken. Er zijn veel mensen die lang wachten moeten op huisvesting. Daarnaast staan we voor een enorme opgave om vluchtelingen op te vangen, de landbouw anders in te richten, en de leefomgeving aan te passen aan een steeds grilliger klimaat. Voor deze voorzieningen is veel meer geld nodig dan nu beschikbaar wordt gesteld. Daar zou ons belastinggeld aan besteed moeten worden. Helaas, onze bestuurders steken nog steeds klakkeloos miljoenen in GAE onder het mom van 'het vliegveld is essentiële infrastructuur' en 'GAE als Toegangspoort voor het Noorden'. Geldverspillend beleid voorzien van bedrieglijke slogans gebaseerd op simpel wensdenken en onverantwoord gedrag van heel wat onbekwame overheidsmedewerkers die het niet lijken te interesseren waar ze mee bezig zijn, wat ze aanrichten en wat ze beter zouden kunnen gaan doen.

Lesvliegtuigen spekken de kas van Air France – KLM, niet de kas van GAE.

Door gebrek aan passagiers en vluchten bleef het zogenaamde geluidspotje van dit vliegveld vrijwel ongebruikt. Dat komt de KLM vliegschool goed uit: zelfs met sterk verouderde lesbakken kunnen de leerling piloten hier in het noorden nog wel terecht en ze vliegen nu ook nog vrijwel gratis zoveel als ze willen vanaf GAE. Zo wordt in feite dus niet GAE, maar vooral de commerciële KLM luchtvaartschool gefinancierd en gefaciliteerd en dat terwijl AF – KLM deze zomer haar beste kwartaal ooit draaide en een operationele winst van 1,3 miljard Euro boekte.

Vliegveld Groningen Airport Eelde, voortdurend wanhopig op zoek naar bestaansredenen, wil graag ook een opleidingsluchthaven zijn. *"GAE is nu al onmisbaar als nationale opleidingsluchthaven en heeft in lijn met de marktvrage de ambitie daar lesverkeer met jet-toestellen en groot lesverkeer aan toe te voegen"*. Nog meer ellende? Nu al ouderwetse, lawaaiige en vervuilende lesvliegtuigen die grote delen van de noordelijke provincies teisteren met een buitenproportionele geluidsoverlast. Een rondjes draaiend luchtcircus. Waarmee GAE aan de door hun genoemde bijna 100.000 vluchtbewegingen in 2023 komt en de leefomgeving van velen verziekt. Daarnaast zijn er een handjevol vakantiegangers die blij zijn omdat ze van GAE ongeveer 100 Euro subsidie krijgen per ticket waarmee ze naar de schaars aangeboden vakantiebestemmingen vliegen die overigens telkens met weer andere luchtvaartmaatschappijen vanaf GAE. Op vakantie per oude passagiersvliegtuigen die in de wijde omgeving te horen zijn en waarvan de omwonenden en landerijen keer op keer de stinkende uitlaatgassen over zich heen krijgen.

Onsamenhangende besluitvorming over schimmige plannen.

Een nieuw luchthavenbesluit in de maak met nog langere openstelling van het vliegveld, met 2x zoveel vliegbewegingen (200.000), ook in de nacht, een industriepark op het vliegveld, een vliegtuig - sloopbedrijf dat wordt aangeprezen onder de noemer "98% circulair". Allemaal twijfelachtige plannen waarover los van elkaar beslist wordt. De optelsom van geluid, vervuiling van bodem en lucht, verkeersstromen van- en naar het vliegveld wordt niet gemaakt. En de betrokken omwonenden worden uitermate gebrekkig geïnformeerd, en al helemaal niet geconsulteerd.

Het Statenvoorstel van de provincie Groningen (Strategie Groningen Airport Eelde N.V. 2024-2033) staat vol met dit soort plannen. Ongeloofwaardige en domme plannen om een mislukt vliegveld toch een bestaansreden te geven en van het soort waar we spijt van gaan krijgen. Met ronkende woorden nemen onze bestuurders dit soort luchtfietserie van GAE over. En lokale kranten schrijven daardoor ook weer over de (nog niet goedgekeurde) voornemens, informatie (gebaseerd op onrealistische hoop) verschaft door GAE. En in de Gemeente Tynaarlo kun je in de kranten tegelijkertijd ook nog lezen dat

deze gemeente het duurzaamst is in Nederland. Dat kun je makkelijk beweren als je het lokale vliegveld en de impact daarvan op de wijde omgeving niet in de gebruikte duurzaamheidsindex meeneemt.

Vraagtekens bij de kwaliteit van ons bestuur.

Goed bestuur gaat om behartigen van het algemeen belang en dat van de burgers, het is gebaseerd op gedegen financieel-economische analyse en plannen moeten voldoen aan wetgeving en beleid rondom klimaatdoelen, lucht- en bodemkwaliteit en gezonde woonomgeving en voorkomen van vervuiling. Daarbij informeert en betreft de overheid partijen en haar burgers op een transparante wijze voordat besluiten genomen worden. Een overheid die het vertrouwen van de burger weer moet terug zien te winnen zorgt voor zorgvuldig voorbereidend onderzoek naar de feiten en belangen en voor deugdelijke besluitvorming. Onze noordelijke bestuurders voldoen bij hun besluitvorming met betrekking tot het vliegveld aan geen van de genoemde criteria voor een goed en vertrouwen genererend bestuur. Er wordt bijvoorbeeld niets gedaan met de bevindingen van de Noordelijke Rekenkamer. Optelsommen van geluid, vervuiling, verkeersstromen uit de verschillende plannen worden niet gemaakt maar los van elkaar beoordeeld door instanties die niet met elkaar overleggen. Klachten van burgers over GAE moeten naar GAE gestuurd. De uitkomst laat zich raden.

De prioriteiten van onze bestuurders zijn duidelijk: het dienen van de belangen van de luchtvaartsector, niet die van haar burgers. Het algemeen belang is ver te zoeken. Ze blijven andermans geld verkwisten, zoals recentelijk weer het voorstel van de provincie Groningen om 22 miljoen te doneren aan GAE. Dit onder het ongefundeerde en bijna lachwekkende 'De provincie Groningen moet bereikbaar blijven voor de wereld'. Per vliegtuig?? Groningen bereikbaar kan goedkoper en makkelijker en heel veel schoner dan per vliegtuig het geval is, namelijk per fiets, bus, trein of auto, liefst elektrisch, over land. Groningen bereikbaar voor iedereen, inwoners van de regio en bezoekers. Het rapport over GAE van de Noordelijke Rekenkamer wordt genegeerd. Het wensdenken is sturend bij de besluitvorming. De besluiten zorgen er voor dat wat men elders niet wil vanwege de negatieve impact op leefbaarheid en milieu, hier naar toe wordt gehaald. Het noorden was een wingewest, haar bodem werd misbruikt, de lusten waren niet voor de noorderlingen, de lasten wel.

In lokale kranten staan regelmatig onzin en onwaarheden als het over de hoop en verwachting en inschattingen van het vliegveld gaat met betrekking tot aantallen vluchten en aantallen passagiers per jaar, over de locatie van de luchtverkeersleiding en over de toekomstige aanschaf van vliegtuigen en andere materialen. Wel is het zo dat vliegmaatschappijen komen zolang ze daar subsidie voor krijgen van GAE (niet dat er passagiers zijn voor sommige van die vluchten en niet dat er volgens beoogde schema's gevlogen wordt). En tijdens een recent evenement waren vliegtuigen welkom voor slechts 10 Euro per landing. De directrice van het vliegveld, Meiltje de Groot, zag volgens de lokale media bijna 100.000 vluchten vanaf Eelde. En ze schat voor komend jaar 100.000 -200.000 passagiers. Dat is nogal een uiteenlopende schatting. En dat betekent met deze getallen en de beoogde verdubbeling van het aantal vluchten dat ze op een halve of 1 passagier per vlucht kan rekenen. Wat een rare informatie komt er toch vanaf het vliegveld in de kranten. En hoeveel is er werkelijk in GAE gepompt sinds het bestaan? En hoeveel heeft het opgeleverd?? Aan geld? Wat een financieel wanbeleid. En dat met andermans geld. Jarenlang. Schandalig.

Waarom gaan onze bestuurders nog steeds door op deze weg?

Er wordt gewerkt aan een Omgevingsagenda Noord. Hierin staan inspirerende uitgangspunten en vergezichten. Plannen die te maken hebben met het toekomstbestendig maken van onze provincie in tijden van klimaatverandering. De effecten van de aanwezigheid van het vliegveld en het blijven

financieren van de luchtvaartsector staan hier echter haaks op. Waar is de samenhang in ruimtelijk beleid gebleven?

We wensen onze inwoners bestuurders die zich inzetten voor het dienen van het algemeen belang waar grote delen van de bevolking mee gediend zijn. Bestuurders die werken aan het realiseren van een leefbaar noorden. Begrotingen worden besproken, verkiezingen komen er aan, het is een goede tijd om bij deze de noordelijke bestuurders nogmaals op al het bovenstaande te wijzen.

En we vragen bij deze ook aan overheidsinstanties besluiten over vervolgfianciering van GAE uit te stellen en er vervolgens voorgoed van af te zien. We hebben bezwaren tegen de beoogde gang van zaken van GAE en tegen de voornemens van overheidsinstanties om weer veel geld in GAE te steken. We willen passende inspraak en vooral veel tijd hebben voor inwoners en bestuurders om met prachtige alternatieve plannen voor de inrichting van de huidige 240 hectare GAE te kunnen komen! We willen absoluut niet dat nog meer geld aan de huidige bodemloze put GAE verkwist gaat worden door overheidsinstellingen. Het is namelijk hoog tijd voor iets anders.

Gert Polet en Ina Becker

Eelde, 4 november 2023

P.S. Er is recentelijk namens de Coöperatie Duurzaam Glimmen, Stichting Drenthe Blijft Stil, Verontruste omwonenden van GAE in Eelde-Paterswolde een opiniestuk naar diverse redacties van kranten en naar de fracties van politieke partijen in de provincies Drenthe en Groningen gestuurd. Daarin wordt het bovengenoemde in compacte vorm geuit.